

**IZVJEŠĆE O REDOVITOJ DJELATNOSTI
HRVATSKOG NACIONALNOG KOMITETA ICOM
ZA 2017. GODINU**

sukladno Ugovoru Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 23-112-17
(klasa: 402-01/16-05/0041, Ur.br. 532-06-02-01/2-17-02)

Ovo izvješće sadrži cjeloviti pregled redovite djelatnosti Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM, kao i privremeni financijski izvještaj o korištenju dodijeljenih sredstava Ministarstva kulture Republike Hrvatske po ugovoru br. 23-112-17.

ICOM HRVATSKA IZBORNA GODIŠNJA SKUPŠTINA

Hrvatski nacionalni komitet ICOM održao je dana 25. travnja 2017. godine u Zagrebu (Muzej Mimara, Rooseveltov trg 5) svoju izbornu godišnju skupštinu. Na skupštini je predsjednik ICOM Hrvatska dr. sc. Darko Babić podnio izvještaj o radu u prethodnoj godini uključujući i financijski izvještaj. Oba izvještaja su jednoglasno prihvaćena, te je jednako tako usvojen i osnovni plan rada/realizacije aktivnosti za 2017. godinu, te preliminarni plan rada za 2018. godinu. Podnesen je i izvještaj o stanju članstva koji pokazuje u odnosu na prethodnu godinu rast za tri institucionalna i devet individualnih članova, odnosno rast od skoro 10% glede novih članova.

Kako je ova skupština ujedno bila i izborna (po redovitom trogodišnjem mandatu Izvršnog odbora) na skupštini su izloženi programi rada kandidiranih predsjednika/ca, te predstavljeni kandidati/kinje za članove Izvršnog odbora. Sukladno izbornoj karakteristici Skupštine po ovom je pitanju definirano izborna povjerenstvo (jednoglasno su izabrani Helena Stublić i Ozren Domitar), a nakon predloženih programa i kandidiranih osoba uslijedilo je glasovanje te je po prebrojanim glasovima izborna povjerenstvo proglasilo rezultate:

- Skupština je razriješila dužnosti dosadašnjeg predsjednika i postojeći Izvršni odbor;
- za novog (starog) predsjednika ICOM Hrvatska (re)izabran je dr. sc. Darko Babić;
- za članove novog Izvršnog odbora ICOM Hrvatska izabrani su: dr. sc. Željka Modrić Surina (drugi mandat), dr. sc. Tea Peričić (prvi mandat), Matija Dronjić (prvi mandat) i Jelena Dunato (prvi mandat).

U nastavku Skupštine novi predsjednik, Darko Babić je predstavio potrebne izmjene Statuta ICOM Hrvatska, prvenstveno logotip prema novom logotipu središnjeg ureda ICOM Pariz koji je izglasan na ICOM trogodišnjoj skupštini u Milanu, Italija. Također i namjeru Izvršnog odbora ICOM Hrvatske o premještanju sjedišta udruge iz Zagreba u Rijeku (Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka), kako bi se pružila podrška Rijeci kao Europskoj prijestolnici kulture 2020. godine. Navedene promjene Statuta izglasane su većinom glasova, uz 75 glasova 'za' i 2 suzdržana glasa.

Redovitu godišnju skupština ICOM Hrvatska, uz izborni dio, ponajprije se odredile teme vezane uz razvoj programa aktivnosti ICOM Hrvatska, te mogućnosti unaprjeđenja projektne suradnje (na nacionalnoj, ili ICOM međunarodnoj razini). Dodatne teme bile su razvoj aktivnosti putem društvenih mreža i uključivanje u projekte financirane od strane Europske komisije. Suglasnost oko potrebnog dodatnog razvoja projekata, različitih vrsta je svesrdno podržana.

ICOM HRVATSKA IZVRŠNI ODBOR

Tijekom 2017. godine održano je ukupno četiri glavne sjednice Izvršnog odbora, i dvije radne. Izvršni odbor je na svojim sjednicama razmatrao i odlučivao o tekućim poslovima, o provedbi i financiranju pojedinih akcija iz programa ICOM Hrvatske za 2017. god., te o oblikovanju i prijavi prijedloga programa rada za 2018. godinu uključujući prijave prema Ministarstvu kulture RH, Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba, Odjela za kulturu grada Rijeke te drugim regionalnim tijelima ili javnim i privatni kompanijama koje imaju godišnje natječaje za donacije. Također, razmatrani su i pojedini planovi oko mogućih budućih domaćinstva ICOM međunarodnih konferencija u Hrvatskoj, ponajprije za 2018. godinu povezani ponajprije s aktivnostima ICOM Europe, europske kontinentalne alijanse ICOM nacionalnih komiteta. S obzirom na odabir grada Rijeke kao Europske prijestolnice kulture za godinu 2020. Izvršni odbor ICOM Hrvatska na prijedlog predsjednika usvojio je i odobrio pokretanje postupka premještanja sjedišta Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM iz Zagreba u Rijeku čime ICOM Hrvatska na simboličan, ali i efektivno radni način (održani sastanci s kolegama iz Rijeke, uključujući gradsku i županijsku upravu, s vrlo pozitivnim naznakama) doprinosi uspjehu grada Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020., uključujući i pripreme aktivnosti u godinama prije. Skupština, kao najviše tijelo upravljanja, ovu je inicijativu odobrilo 25. travnja 2017.

Izvršni je Odbor također evaluirao prijave za nova članstva u ICOM-u, te redovito usuglašavao prijedloge i sugestije pristigle iz središnjeg ureda ICOM-a u Parizu (uključujući rad na razradi tzv. "crvene liste" ugroženih muzejskih predmeta i baštine na području Jugoistočne Europe), te rad na izradi novog Statuta ICOM-a (međunarodnog, ali i nacionalnog), (re)definicije muzeja/muzejskih institucija i strateškog plana razvoja ICOM-a (isto međunarodnog, i nacionalnog).

ČLANSTVO

Prema registru članova udruge ukupni broj aktivnih individualnih članova u 2017. godini jest 126, dok je institucionalnih članova ukupno 30. Ukupni rast broja članova u tekućoj godini iznosi 9 individualnih i 3 institucionalna člana, približno 10% što se može smatrati iznimnim uspjehom. Odljev članstva se odvija prirodnim putem (odlazak u mirovinu), ili ponekad mirovanjem zbog trenutne promjene statusa što ustvari i ne predstavlja smanjenje samo po sebi. Registar članova udruge je značajno unaprijeđen sukladno naputcima/pravilima koje je unio važeći Zakon o Udrugama iz 2014., te je sada kvalitetno usustavljen.

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA

ICOM Hrvatska je informirao članstvo i javnost o temi Međunarodnog dana muzeja 2017. (tema: "Muzeji i sporne povijesti: govoriti o neizrecivom u muzejima") putem e-obavijesti i putem svoje web stranice te je potaknuo muzejsku zajednicu na obilježavanje istog. U navedenom kontekstu ICOM Hrvatska je bio redoviti podupiratelj povezanih aktivnosti oko Međunarodnog dana muzeja koji se obilježava redovito 18. svibnja, a pokrenut je 1977. godine upravo od strane Međunarodnog vijeća za muzeje (ICOM) s ciljem promocije muzeja kroz aktivnosti na preporučenu/godišnju temu kojom se želi povećati vidljivost i naglasiti važnost uloge muzeja u društvu i društvenom razvoju.

Jednako tako muzeji i muzejski djelatnici su informirani oko teme Međunarodnog dana muzeja 2018. (tema: "Hiper-povezani muzeji: novi pristupi, nova publika") koja bi morala biti osobito interesantna i inspirativna našoj muzejskoj zajednici, uz njeno redovito obilježavanje u mjesecu svibnju naredne godine.

MREŽNE STRANICE ICOM HRVATSKA I E-OBAVIJESTI

Javnost i članstvo redovito je upoznato s aktivnostima ICOM Hrvatske putem mrežnih stranica na kojima se stalno objavljuju sve novosti vezane uz rad ICOM Hrvatska nacionalnog komiteta. Stranice trenutno ažurira Darko Babić. Jednako tako svi članovi ICOM Hrvatske redovito primaju e-obavijesti o svim aktualnim događanjima vezanim uz ICOM (nacionalne, regionalne, Europske, globalne aktivnosti), o redovitim e-obavijestima brinu Darko Babić i Željka Modrić Surina.

DRUŠTVENE MREŽE/MEDIJI

ICOM Hrvatska je tijekom 2017. napravio dodatni iskorak u daljnjoj promociji i popularizaciji ne samo ICOM aktivnosti već sveukupne muzejske djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Zahvaljujući kontinuiranom volonterskom angažmanu kolegice Ileana Kurtović

(bivše studentice sveučilišnog programa studija muzeologije i upravljanja baštinom na Sveučilištu u Zagrebu, danas doktorske studentice) unaprjeđena je Facebook stranica ICOM Hrvatska koja je, zahvaljujući aktualnosti sadržaja postala praćena od značajnog broja sljedbenika, pri kraju 2017. godine ista ima preko 785 pratitelja što višestruko nadmašuje broj članova ICOM Hrvatske. Daljnji razvoj Facebook profila, kao i iskorak na druge društvene medije planirani su u narednom periodu s obzirom da se iskustvo s Facebook stranicom pokazalo više nego uspješno i vrlo korisno u promociji raznolikih muzejsko-baštinskih aktivnosti.

ADMINISTRATIVNI POSLOVI

ICOM Hrvatska je, sukladno svojoj misiji kao nacionalni komitet svjetske mreže muzejskih profesionalaca koja broji preko 37 000 članova u cijelom svijetu značajni dio vremena i sredstava uložio u redovitu regulaciju godišnjih članarina ICOM članova iz Republike Hrvatske, te posebice distribucije godišnjih markica/oznaka po napatku središnjeg ureda iz Pariza.

PROGRAMI PROFESIONALNOG RAZVOJA I MEĐUNARODNE SURADNJE

Tijekom 2017. godine održano je niz predavanja, seminara, radionica ili konzultacija u različitim dijelovima Hrvatske ili u inozemstvu s ciljem osiguranja podizanja kvalitete profesionalnog muzejskog rada i kontinuiranog usavršavanja, te prezentacije potrebitog djelovanja muzejskog sektora i time posljedično ICOM zalaganja u pravcu napretka muzejske profesije. Unutar navedenog ostvarena je suradnja s brojnim što europskim, što svjetskim muzejskim/baštinskim stručnjacima pri čemu posebno izdvajamo:

- u siječnju 2017. godine došlo je do formalnog preseljenja sjedišta Regionalne alijanse ICOM SEE (ICOM Jugoistočna Europa) iz Beograda u Zagreb, u Etnografski muzej u Zagrebu (N.B. alijansu vodi ICOM Hrvatska članica, kolegica Goranka Horjan). Isto predstavlja značajni potencijal za pozicioniranje u pravcu regionalnog lidera glede razvoja muzejske djelatnosti i muzejske profesije u regiji koja je i do sada bila značajna;

- ostvarena prijava ICOM Hrvatska članice (T. Nikolić Đerić) za ICOM stipendije za mlađe stručnjake (ICOM Young Scholarship);

- 24. veljače u Muzeju Mimara (Rooseveltov trg 5, Zagreb) organizirano sudjelovanje u promociji značajne znanstveno-stručne knjige "Muzeji i inovacije" (izvorno: "*Museums and Innovations*") u izdanju *Cambridge Scholars Publishing*;

- tijekom veljače i ožujka definirana, dogovorena i organizirana dva gostujuća

predavanja, posebno ovdje ističemo ono oko vrlo aktualne (akutne) teme izlučivanja iz muzejske građe;

- do 15. svibnja tekuće godine, prema zahtjevu/molbi i sukladno interesu članova prosljeđene su sugestije Muzejskom dokumentacijskom centru u Zagrebu glede unaprjeđenja novog nacrtu Zakona o muzejima;

- 17. svibnja 2017. održano gostujuće predavanje kolegice iz Njemačka - muzeologinje i članice ICOM izvršnog odbora ICOM Njemačka, dr. sc. Katrin Hieke pod naslovom "*Expanding the universe: Power of Networks & Role(s) of Consultant*" u Etnografskom muzej u Zagrebu. Predavanje je bilo usmjereno na razmjenu iskustva unutar dvije osnovne teme, s jedne strane kako projektna suradnja i umrežavanje može pozitivno utjecati na rad i aktivnosti muzeja (posebice glede suradnje unutar EU financiranih projekata), a s druge kako i na koji način nezavisni muzejski konzultanti mogu pomoći muzejima, posebice u kontekstu razvoja i provedbe planiranih aktivnosti i projekata. Predavanje je, očekivano, izazvalo značajni interes unutar muzejske struke uključujući i dileme oko potrebe (ili ne) angažiranja vanjskih suradnika na projektima koje provode muzeji. Posebni segment ovog gostujućeg predavanja vezan je uz otvaranje potencijala suradnje ICOM Hrvatske i ICOM Njemačke, te moguće organizacije zajedničke konferencije tijekom 2018. ili 2019. godine;

- 25. svibnja 2017. u Zagrebu (Arheološki muzej u Zagrebu) i 26. svibnja 2017. u Rijeci (Prirodoslovni muzej Rijeka) održano je drugo gostujuće predavanje/radionica pod vodstvom nizozemske muzeologinje gđe. Dieuwertje Wijsmuller na temu izlučivanja predmeta iz muzejskih zbirki. Zbog velikog interesa za navedena predavanja/radionice, nadasve relevantnu temu oko izlučivanja predmeta iz muzejskih zbirki što je vrlo aktualna tema kako u europskom, tako i u našim nacionalnim okvirima (Hrvatsko muzejsko vijeće recentno je označilo navedenu temu kojoj se treba urgentno posvetiti) ICOM Hrvatska organizirao je dva predavanja/radionice kako bi udovoljio interesu hrvatskih muzejskih djelatnika. Kolegica D. Wijsmuller održala je predavanje i radionice oko izlučivanju iz muzejskih zbirki uz izravne reference unutar odobrenog EU (fondacija Mondriaan) financiranog projekta na nivou Europske Unije oko prakse izlučivanja iz muzejskih zbirki. ICOM Hrvatska organiziranjem ovih predavanja/radionica iznimno je ponosna da je Republika Hrvatska, zalaganjem i potvrđenom suradnjom jedna od sveukupno 10 zemalja Europske Unije gdje se povrh standardnih on-line istraživanja realizirala i radionica, dapače na dvije lokacije;

- od 07. do 09. lipnja 2017. održana je redovita godišnja skupština Međunarodnog vijeća za muzeje (ICOM) u Parizu na kojoj je sudjelovao predstavnik (predsjednik) Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM-a;

- predstavnik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM krajem lipnja 2017., precizno 27. & 28. lipnja a po pozivu organizatora sudjelovao je u muzejskoj radionici "*Connecting*

Local History and International Perspectives" u organizaciji Historijskog muzeja u Sarajevu i ICOM Bosna i Hercegovina;

- 06. srpnja tekuće godine ICOM Hrvatska bio je suorganizator gostujućeg predavanja (održanog u Muzejsko dokumentacijskom centru) kolege Gaëla de Guichena, vodećeg svjetskih stručnjaka za očuvanje i zaštitu kulturne baštine i dugogodišnjeg pomoćnika generalnog direktora ICCROM-a (*International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property*) na temu "Preventivna konzervacija počinje u depoima". Isto je bilo svojevrsni uvod u radionicu u studenom = vidi kasnije;

- početkom kolovoza ICOM Hrvatska uputio je poziv svim svojim članovima za predlaganje programa i aktivnosti za 2018. godinu koje će naknadno biti uvrštene u ICOM Hrvatska planirane i prijavljene aktivnosti;

- do 15. rujna 2017. godine prijavljene su ICOM Hrvatska aktivnosti i programi za 2018. prema natječaju Ministarstva kulture Republike Hrvatske;

- ICOM Hrvatska bio je supokrovitelj/suorganizator pred-konferencijske radionice koja je adresirala upotrebu digitalnih medija u prezentaciji i interpretaciji baštine, te same konferencije *The Best in Heritage 2018.* u Dubrovniku;

- od 06. do 17. studenog 2017. Hrvatski nacionalni komitet ICOM/ICOM Hrvatska u partnerstvu s Etnografskim muzejom u Zagrebu i ICOM SEE realizirao je program edukacije pod nazivom "Program edukacije za muzejske čuvaonice", kolokvijalno označen kao "STORAGE RE-ORG". Program je bio namijenjen stručnom muzejskom osoblju koje je detektiralo probleme muzejskih čuvaonica u vlastitim institucijama i sudjelovalo u njihovoj (idejnoj) reorganizaciji. Pri završetku programa, u subotu 18. studenog 2017. godine za sudionike je bio organiziran jednodnevni stručni posjet čuvaonicama Posavskog muzeja u Brežicama i Etnografskog muzeja u Ljubljani. Voditelj programa edukacije "STORAGE RE-ORG" bio je Gaël de Guichen, inženjer kemije koji je muzejsku/baštinsku karijeru započeo na projektu očuvanja u prapovijesnoj špilji Lascaux u Francuskoj te godinama radio u ICCROM-u (Rim, Italija) na preventivnom očuvanju pokretne i nepokretne baštine kao pomoćnik generalnog direktora, a danas je redoviti ICCROM savjetnik. Organizacija ove radionice trajala je nekoliko mjeseci, javni poziv zainteresiranim za sudjelovanje upućen je u srpnju tekuće godine, selekcija napravljena/završena u rujnu. U konačnici, povrh i značajno većeg interesa, odabrano je ukupno 26 sudionika (19 iz Hrvatske, 6 iz Slovenije i 1 iz Srbije), stručnog muzejskog osoblja iz sljedećih institucija: Arheološki muzej Istre, Arheološki muzej u Zagrebu, Dubrovački muzeji, Etnografski muzej u Zagrebu, Gradski muzej Karlovac, Hrvatski povijesni muzej, Hrvatski restauratorski zavod, Muzejski dokumentacijski centar, Muzej grada Splita, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej za umjetnost i obrt, te Centralni institut za konzervaciju (Beograd), Goriški muzej (Nova Gorica), Muzej Velenje, Posavski muzej (Brežice), Tržiški muzej. Radionica, koju je posjetilo i izaslanstvo Hrvatskog muzejskog vijeća Ministarstva kulture Republike Hrvatske polučila je izniman uspjeh, kako oko interesa za

temu tako i oko konkretnih rezultata napravljenih glede uređenja muzejskog spremišta na samoj lokaciji, u Etnografskom muzeju u Zagrebu;

- 30. studenog 2017. u Zagrebu (Arheološki muzej u Zagrebu) i 01. prosinca 2017. u Rijeci (Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka) održano je gostujuće predavanje kolege Luisa Raposa, predsjednika ICOM Europa regionalne alijanse. Predavanja naslovljena "Europski muzeji: novi izazovi i novi načini stvaranja budućnosti u osvit Europske godine kulturne baštine" izazvalo je veliki interes sukladno kojem je izvorno planirano jedno (zagrebačko) predavanje zamijenjeno s dva (Zagreb i Rijeka), s posebnim interesom kolega iz riječkih muzeja oko poveznice Europske godine kulturne baštine (2018.) i Europske prijestolnice kulture 2020. kojoj je grad Rijeka domaćin. Dodatno kolega Luis Raposo tijekom svojeg produženog boravka u Republici Hrvatskoj bio je na raspolaganju za konzultacije i sastanke oko planiranja muzejski relevantnih projekata uključujući i prijave na ICOM (Pariz) središnji ured poziv za posebne projekte, te projekte koji se mogu realizirati unutar natječaja Europske komisije. Na tom tragu u subotu 02. prosinca tekuće godine posebni sastanak održan je s predstavnicima Etnografskog muzeja u Zagrebu, te Muzeja krapinskih neandertalaca (Muzeji hrvatskog zahorja) dok je u popodnevnim satima tijekom obilaska manifestacije 'Advent u vili Prekrižje' kolega Luis Raposo imao kratki i uspješni neformalni susret s predsjednicom Republike Hrvatske Kolindom Grabar-Kitarević, te premijerom hrvatske vlade dr. sc. Andrejom Plenkovićem;

- 14. prosinca tekuće godine ICOM Hrvatska prijavio je središnjem uredu ICOM-a u Parizu prijedlog za dva tzv. posebna ICOM projekta (*ICOM Special projects*) za implementaciju tijekom 2018. godine

- ICOM Hrvatska je ostvario niz dogovora o daljnjoj suradnji s brojnim ICOM nacionalnim komitetima (ICOM Slovenija, ICOM Portugal, ICOM Irska, ICOM Češka Republika, ICOM Slovačka, ICOM Italija).

ICOM HRVATSKA ČLANOVI U MEĐUNARODNIM ICOM ODBORIMA

ICOM Hrvatska članovi, u funkciji predsjednika ili članova Izvršnih odbora ICOM međunarodnih komiteta ostvarili su značajni međunarodni utjecaj u promicanju hrvatske muzejske teorije i prakse, te definiranju smjernica razvoja muzejske djelatnosti u svijetu u narednim godinama. Isti su to ostvarili kroz funkcije, kako slijede:

- **Darko Babić**, kao predsjednik ICOM-ICTOP međunarodnog komiteta;
- **Markita Franulić**, kao članica Izvršnog odbora ICOM-CIMUSET međunarodnog komiteta & ICOM SEE regionalne alijanse;
- **Mario Buletić**, kao član Izvršnog odbora ICOM-ICME komiteta (pozicija: webmaster);
- **Željka Jelavić**, kao članica Izvršnog odbora ICOM-CECA komiteta (pozicija: konferencijska koordinatorica);

- **Goranka Horjan** kao predsjednica ICOM regionalne alijanse za Jugoistočnu Europu (ICOM-SEE)

Ovdje vrijedi napomenuti da su navedeni hrvatski muzealci (ICOM Hrvatska članovi) izborom na funkcije međunarodnih komiteta nedvosmisleno prepoznati na međunarodnoj razini. Sukladno navedenom međunarodnu vidljivost hrvatskog muzejskog djelovanja kroz kanale koje omogućuje ICOM, i posebice njegovi međunarodni odbori svakako bi trebalo značajno sustavnije (i nadasve izdašnije) podržavati s obzirom na rezultate i ugled koji isti ostvaruju.

Izveštaj (datiran s 29. prosinca 2017.) sastavio:
dr.sc. Darko Babić, predsjednik ICOM HRVATSKA